

Beogradskie Novine

Br. 78.

BEOGRAD, srijeda 21. marta 1917.

Godina III.

Ratni Izvještaj.

Izvještaj austro-ugarskog
glavnog stožera.

Kb. Beč, 20. marta.

Isfošno bojište:

U Šumskim Karpatima, dalje zapadno od Lucka i na Stochodu je došlo do uspješnih borbi ispred položaja. Inače nema ništa osobita da se javi.

Talijansko bojište:

Na frontu u flajmskoj dolini bila je topnička vatra nešto življia, inače svuda obično djelovanje topništva.

Neprijateljske letilice izbacile su ponovno bombe na Trst.

Jugo-Istočno bojište:

Sjeverno od Tepelenja na Vojuši uništila su naša izvidnička odjeljena neprijateljske bande.

Istočno od Ohridskoga jezera odbili smo ponovne napade Francuza.

Zamjenik glavara generalnog stožera pl. Höfer, podmaršal.

Nova Indija.

Nova Indija... Izgleda, da smo dobro odabrali naslov današnjem pašem uvodnom članku. Najmanje nismo, niti ne želimo, da se razbijamo glave, što će i kako će da se svrši ovaj haos u Rusiji, koji je danas u vidu socijalne revolucije zavrlo u nekad velikom i snažnom moskovskom carstvu. Sam tečaj dogadjaja prepuštamo mreže duše, a još mrijuš savjesti budućnosti. Ali iz svega, što se danas može doznati iz Rusije, što se otudajavlja i kako se počinaju razvijati prilike, nema sumnje da proizlazi jedna jedina činjenica, da je začetnik, organizator i pokretnik ove revolucije Engleska, i sva se nastojanja engleskih državnika mogu da svedu na jedan cilj, da iz Rusije, ove uzdanice i jedine naše stanoviti političara stvore jednoastavnu englesku koloniju — drugu Indiju! Drugim riječima Engleska hoće, da potčini sebi evropsku i azijsku Rusiju. U kojoj formi, to je njoj svejedno. Engleska je tijekom posljednjih stoljeća dokazala više puta, da umije vladati tudim zemljama, a da nije tražila nominalno vrhovno gospodstvo nad njima. Osnova, da se Rusija ponzi na jednu britsku satrapiju, grđosna je, užasna, ali po svemu dostojna

tradicije engleske politike, koja se uviđek odlikovala svojom veličinom, pa makar ta veličina bila podla i odvratna. Kojim je sistemom radio engleski poslanik Sir George Buchanan na čelu svojih agenata, vidi se iz pisma jednog holandijskog lječnika na „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“, iz kojega se razabire, u koliko je mjeri Engleska zavladala javnim životom Rusije prije no što je došlo do revolucije. „Buchanan u Rusiji dijeli važnije službe. Kraj svakog značajnijeg ruskog činovnika stoji većinom jedan mladi engleski časnik, čije je vladanje bez primjera oholo. Rusija je postala vazalom Engleske. Engleska je diktatura ruskih, nego li što je mogla da bude ruska diktatura. Engleska nastoji, da Rusiju financijski i vojnički posvema dobitje u svoje ruke“. To tako u kratko veli spomenuti holandijski lječnik. — Treba sad samo zamisliti, što bi značilo za opšti svjetski politički položaj, kad bi i uspostavljen projekat Engleske. Prije svega bila bi od jednog uklonjenja poglavlja, koja prijeti Velikoj Britaniji u Indiji od Rusije. Poslije toga spala bi i vrijednost tajnog rusko-japanskog ugovora, koj je toliko zabrinuo vladajuću gospodu u Londonu, a Engleska bi bila u pravom smislu riječi gospodarica neizmernog ruskog materijala u Aziji i sa lakoćom bi sprječavala sve želje Japana u Kini. Uračunamo li i veliku privredno-političku vrijednost ovog silnog kompleksa, u koju bi se mogao investirati veliki anglo-američki kapital, nema sumnje da bi na taj način londonska City postala u pravom smislu gospodarica svijeta!

Carevim manifestom započela je tragedija stare Rusije. Ovaj čovjek, koji nije nikad imao sposobnost da vlasti i najmanjom državicom, govor u ovom svom manifestu vrlo ratoborno, govor o ujedinjenju i organizaciji svih snaga svoga naroda, samo da se dodje do što skorije pobjede, ali na kraju mora loše uvijenim riječima priznat da se održi kruna, jer ne može da ispunjava ovakovu zadaću. Naravno među recima može svako da čita, da se ruski car odrekao prijestolja samo za to jer njegov dosadanji rad i način rada

nije bio prema željama i ciljevima Londona.

Kako li izgleda konsolidacija snaga, koju carski manifest objavljuje tako svećano? U prvom je redu zbaden s prijestolja zakoniti vladalač, koji je kroz puna dva decenija držao u svojim rukama klupko evropske politike; dosad su se najmanje dva vojna zbora pridružila vitezdžajnicima, vojnici su priznati pravo štrajka, a više od četiri hiljade caru vjernih vojnika i cružnika prolilo je svoju krv. Revolucija je započela značajnom činjenicom, da topništvo u Moskvi nije htjelo da ide na bojište. Kad je disciplina kod vojske u pozadini teliko mogla da popusti, koliko može da vrijedi ta vojska na bojištu? Imali smo prilike, da vidimo u rusko-japanskom ratu, kad je slijedio poraz za porazom ruske vojske i to samo za to, jer su čete u pozadini za vrijeme ondašnje revolucije bile uskratle svaki posluh. Ne smijemo kod tog zaboraviti, da od aktivnih viših časnika malo koj je sposoban za službu na bojištu, pa je ruska vojska uprava moralna u kurševima da izvježba djeake visokih škola i da ih kao zastavnik, dakle kao časnike pošalje na bojište, a zna se da su baš ruski djeaci u svakom prilikom najviše agitirali za revoluciju. Nije dakle teško pogoditi kakav „vojnički duh“ vlada danas u ruskoj vojski i kako „vode“ ovakovi časnici povjerene im vojnike.

Naravno to ne smeta Englesku, na protiv to je u njenu korist i odgovara njezinim osnovama, da stvari iz Rusije drugi Indiji i da je prije toga posve uništi vojnički. Kada je Engleska vidjela, da koalicija koju je ona stvorila ne će i ne može da pobedi, ona hladna srca nastoji da likvidira svoj ratni posao na trošak svojih saveznika. Vladaoči Belgije, Srbije, Crne Gore i Rumunjske, platili su svoje povjerenje u „snagu Engleske“, pošto su izgubili svoje zemlje. Čini se, da ista sudbina čeka danas i vladaoča jedne velike sile! Uzmemli li su posve privrednog stanovišta, danas i onako svu saveznici Engleske nisu ništa drugo nego njeni vasali i robovi. Do sada je Engleska zaposjela cijelu sjeverozapadnu Francusku, kupuje zemljišta i

uredjuje ih, kao da ne misli nikada izgleda, a sad je došao red i na Rusiju. Sto Engleska radi, radi po starom svom pravilu i običaju, naravno ovaj put prema prilikama u većoj mjeri.

Pitanje je još, da li će ruski revolucionari pod Miljukovljevom diktaturom služiti Engleskoj do posljednjeg časa. Kod svih velikih državnih udara moglo se primjetiti jednu činjenicu, da su prije ili kasnije dobili svu vlast u svoje šake najradikalniji elementi, kao što smo to vidjeli takodjer za vrijeme francuske revolucije, gdje je komuna zbacila Gambetta i drugove. Imade znakova i u Rusiji, a za to govori i logički razvoj dogadjaja, da se i tamo pojavljuju radikalni elementi, koji će bez sumnje skupiti u svojim rukama cijelu vlast, što će jedva moći da spreči „strajkbrehersku“ vojsku. Središnje vlasti u svojoj cijelini, konsolidovane mogu mirno i lladno gledati po strani vabanque igru gospode: Lloyd Georga, Bonar Lawa i drugova, jer su svjesne svoje snage i ne trebaju da se plaže nikoljki dogadjaju onakove vrste, koji se danas spliću i raspliću u Rusiji.

Ruska revolucija.

Sve neizvjesniji položaj

Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“

Stockholm, 20. marta.

Položaj je danas neizvjesniji, nego ikada. Već 38 sati nije iz Petrograda stigla ni jedna zvanična vest, osim note Miljukova.

O držanju vojske na bojnom polju i unutrašnjosti zemlje nema nikakvih vijesti. Finski listovi su pod vrlo strogom cenzurom i skoro ništa nejavljaju. Vjesti, da su se revolucionari pridružili gradovi Moskva, Odesa, Harcov i Kazan proste su kombinacije. Na protiv, vjerodostojni izvještaji izvajaju, da postoje vrlo velike nesuglasice između unijenog i socijal-demokratskog pravca.

Ovdašnji ruski krugovi izjavljuju švedskom dopisniku, da položaj zadaje velike brige, iako se u tim krugovima ni najmanje ne sumnja u sigurnu konačnu pobjedu revolucije,

šavanje najvećih problema svjetlosti i vazduha smatra za isključujući cilj slikarstva i kojeg pripada umjetnička generacija naših dana.

Todorović je jedan od najplodnijih srpskih slikara. Od njega imamo bezbroj portreta, mnogočvrstih crkvenih i privatnih ikona (oko 450), istorijskih slika, predsjedničkih crteža i akvarela, itd. On je snabdio ikonostasima dvadeset srpskih pravoslavnih crkava, između ostalih crkva Vaznesenja u Beogradu, topčiderskog i negotijske crkve. U ovoj posljednjoj izmalio je i nekoliko freskova iz života Nemanje i Sv. Save, kao i poveći broj likova, u prirodnoj veličini, naših starih kraljeva i arhiepiskopa. Za vrijeme srpsko-turskog rata, g. 1876.—77., Todorović je snimao bitke i razne događaje i mesta, rađeći ilustracije za pojedine ilustrovane liste.

Posljednja i najveća je slika Todorovićeva „Postrizanje Sv. Save“. Predmet je istorijski, samo izmijenjen i ujepšan. Tu se odmah sretamo s dvjema osobinama škole, iz koje je Todorović proizašao: da rado prikazuje istorijske događaje i da ih ne prikazuje onako, kako su se desili, već kako će ljepe izgledati. Ova romantičarska naklonost, da se značajni momenti narodne prošlosti što idealnije predstave, ima nečega prijatnog i dirljivog: dok bi nas kod naučnika buniila, dote nam ona kod pjesnika i umjetnika godi. Slika ilustruje momenat, kad mladi Rastko Nemanjić — docijali Sv. Sava — pred samim portalom crkvenim, pruža postrizenu kosu izazanicima očevim, i ukazujući desnečkom na hram, odbija da se

vratiti roditeljima na Nerodimlje. Istorijat Ruvarac je utvrdio, da su ovi ulaci Nemanić tukli kaludjere hilendarske kao zavodnike Rastkove; međutim oni su na slići Todorovićevog mnogo pitomiji i zadovoljavaju se jedino time, da privole Savu na povratak. To je središnja glavna grupa s dvanaestor učesnika. Iza mladoga golobradoga Save, odjevenog u mrko plavu kaludjersku rizu i opasanog običnim crnim kapišom, stoji jedan mladi inok, koga je dan prioslijed vlastelin, stavivši mu svoju desnicu na lijevo rame, kore što je za veo kraljevskog sina. Desno kleći pred Savom drugi monah, skrštivi ruke na prsa; a i drugi je izaslanik pao već na koljenje i pobožno prima postriženu kosu. Jedan djakon, u bijeloj odeći i s plavim petrafiljem, cijelva skute Savine, dok se opet treći ulak još jednako trudi, da obrati Savu podnošće mu povetu očevu i pokazujući dolje na otvoreni krovčev, iz kojeg sluga izvlači kraljevski plašt. Ulak ovaj — to je sam slikar; on ima dolamu i čurđiju, samukalpak na glavi i plave čakšire, s kracima, žutim čizmama. Sprjeđa Isprud crkvenih stepena i poklepuvši na jedno koljeno podnosi mač jedan mladi paž, a po stepenima leže rastureni ostali znaci vladalačkog destojanstva. Kroz portal se vidi u dubinu crkve, iz koje, odmjeranim koracima pristupaju sluge božjega oltara u svećanim stilharima i felonima: da prihvate novoga brata, koji je prezreo krunu i kraljevske dvore.

Lijevo od ove grupe i podalje uđaju prvo u oči dva kaludjera. Onaj s panakamilavkom izgleda zabrhnut zbog

Izazi: dnevno u jutro, ponedjeljkom poslije podne.

Pojedini brojevi:

U Beogradu i u krajnjima zapadnjim od s. i kr. Šeta za bojne i oplavne poteze	8 helera
U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji	10 helera
U ostalim kraljevinama Austro-ugarske monarhije	12 helera
Oglas po cijeniku.	

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 23. Uprava i primanje pretplate Topličin venac broj 21. Telefon broj 25. Primanje oglasa Kneza Mihajla ul. broj 33.

Mjesečna protiplata:

U Beogradu i u krajnjima zapadnjim od s. i kr. Šeta za bojne i oplavne poteze	K 8-
U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji	K 2-20
U ostalim kraljevinama Austro-ugarske monarhije	K 3-18
Oglas po cijeniku.	K 4-18

Prvi znaci protivrevolucije u Rusiji. — Talijani bacali ponovno bombe na Trst.

Predistorija revolucije.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Berlin, 20. marta.

„Vossische Zeitung“-u javlja iz Stockholma o predistoriji ruske revolucije ove pojedinosti:

U nedjelju 5. marta održana je kod predsjednika dume Rodzianka konferencija, na kojoj je bio osim svih muževa, koji su kasnije izabrani u egzekutivni odbor, još prisutan engleski poslanički tajnik Lindley.

Dva sata prije početka vijećanja došao je i veliki knez Mihajlo u pravni general-lajtnanta Czartoryskog i svog ljeđnog pobočnika konjickog kapetana Karšalova. Pošata docnije došao je i general-lajtnant Danilov iz glavnog vojnog stana, a da tamo niko nije ništa znao o njegovu putu za Petrograd.

Može se ustvrditi, da je već na ovom vijećanju zaključena parlamentarna vlast, da je zaključena abdikacija careva, da je dalje zaključen plebiscit, narodno glasanje o novoj formi vladavine, što više i tekst manifesta o časovoj abdikaciji, jer je već iste noći govorio o tome Miljukov i Singarev sa radikalnim i socijalističkim vodnjima, kad su ih pozvali, da se pridruže novoj parlamentarnoj vlasti.

Još iste noći doznao je sve to sam car, jer je već u ponedjeljak ranog ujutra došao zapovjednik dvora u Carskom Selu u Petrograd i pozvao ministra Protopopova. Pokrovskog i Bjelajeva, pa i predsjednika državnog vijeća Čegrovitova odmah caru. Ne zna se, što se tamo dogodilo, ali već u večer istoga dana počeli su da bježe dvorjani iz Petrograda na svoja imanja u dalekom predvijeku.

U utorak u jutro pozvao je car u Carsko Selu dvorskog ministra grofa Fredericka, njegovog potomčnika grofa Nirotu i zapovjednika carskog glavnog stana Maksimovlja kao i vrhovnog dvorskog maršala grofa Wenckendorffa. Izgleda, da su bili okrenuli ledja caru svim ovi, izuzev grofa Fredericka, jer kad je drugi dan car htio, da ide u glavni stan, pratilo ga je jedini dvorski ministar, a kralj njega Engleski vojnički i generalni. Još Četiri engleske stožerne časnike. Što više cara nije pratilo njegov dugogodišnji ljeđni ljeđnici Botkin. Kada je car sjeo u voz i dao zapovijest, da voz krene u glavni stan, posljednji je čas krenuo voz vojski generala Everta. Car je protestovao, ali general Ruski nije htio da sluša protest carev. Potom je car Nikolaj bio od tog časa engleski i zapovjednik. Sve što je od tog

Podlistak.

Dr. Boža S. Nikolic

Srpska umjetnost.

V.</p

I predstojnik zemaljskog sabora Selma lud je vrati iz sibirskog progona, Finci će ostati skeptični.

Napad na tajno redarstvo.
(Naročiti brzjav "Beogradske Novine".)

Haag, 20. marta:

Premja vijestima "Times-a" za uspjeli je ruske revolucije bilo od velike važnosti, što je pričuvni bataljun garde u pravu vrijeme zauzeo zgradu tajnog redarstva. Arhivu je duduše masa, koja je odmah navalila, uništila i sagorjela, ali se vlada ipak dočepala spiskova tajnih agenata, pa su oni pohvatani. Od ogromne redarstvene sile, koju je Protopopov blo prikupio, napšeno je 4000 ljudi, jedan se dio sakrio.

Ministar poljoprivrede Rittich navodno spali.

(Naročiti brzjav "Beograd. Novina").

Kopenhagen, 19. marta:

Danski listovi bilježe do sad nis s koje druge strane nepotvrđenu vijest, da je gomila svijeta u Petrogradu, ostavši nekoliko dana sa svim bez hleba, u svojoj ogorčenosti uhvatila ministra poljoprivrede predlažuće vlađe, Ritticha, odvukla ga u vrt poljoprivrednog ministarstva i tamu život spali.

Glas o pokušaju samoubistva carice.
(Naročiti brzjav "Beogradske Novine".)

Berlin, 20. marta:

"Tägliche Rundschau" javlja iz Haaga: "Associated Press" doznaće, da je carica pokušala, da se ubije, kad je doznala o carevoj ostavci, ali da su je u tome sprječili.

Morganatski brakovi novoga cara.
(Naročiti brzjav "Beograd. Novina").

U berlinskom listu "Vossische Zeitung" priča E. pl. Zedit zanimljive pojednosti iz života ruske carske porodice, pa i iz života novog russkog cara Mihajla Aleksandrovića.

Po tom pričanju bili su morganatski brakovi novog cara neka vrsta kraljevskih pojava. Čim je nailazio na smetnje u povećanju svojih pustolovina, stupao je u morganatski brak sa svojim ljubavnicama; a pošto su se to žene prilično često mijenjale, to mu nije bilo krivo, što su ti brakovi redovno ponistišani. Tako on, i ako mu je sad tek 39 godina, ima za sobom mnoge takve "brakove". Među ostalima pomenio se na taj način s dvorskim damom svoje sestre, velike kneginje Olge, koja je udala za vojvodu Petra Oldenburškog, pa onda s gospodnjom Mamulovom, suprugom jednog moskovskog milijunaša. Razvod braka ove gospodje i njezina prividna udadba — po želji Mihajla Aleksandrovića za njegovog jednog pukovskog druža — izazvali su mnogo skandala, koji su se zaključili premještajem Mihajlovinom u Orel. Tamo je za kaznu proveo duže vrijeme, pa je za tim opet dobio položaj, koji odgovara njegovoj osobi. Ali nije potrajalog i on se zaljubi u čerku moskovskog advokata Serefičevskog, koja je bila udata za pukovnaku pl. Vulfarta, i stupi s njom u morganatski brak. Ovo je cara jako ogorčilo, te je lakomileng brata lišio svih dostanstava titula i protjerao ga je u unutrašnjost Rusije. To je bilo u novembru 1912., a sadašnji rat vratio je progonjeno me sva izgubljena dostojarstva i priznanje toga braka, pa mu je najzad donio i carski prijetio.

Borbe na zapadu.

Letačka djelatnost na zapadnom bojištu.

Kb. Berlin, 20. marta.

Wolffov u red javlja: Dobro je vrijeme dalo prilike, da se na obje strane razvije najživljnija letačka djelatnost. Naši su okušani letači ponovo dokazali svoju nadmoćnost nad neprijateljem. U ogorčenim je vazdušnim borbama izgubio neprijatelj ništa manje nego 19 letilaca. Od ovih se 7 nalazi u našem posudu. Oboren je: kod Yperna 3, u području Lille-Arras 4, na frontu Somme 2, a na ostalim frontama 9 neprijateljskih letilica. Oprobani letački poručnici barun Richthofen i Baldamus imali su u ovim uspjesima velikoga učešća. Dalje su dvije neprijateljske letilice oborenne vatrom iz naših obranbenih topova; od ovih se jedna srušila iza naših linija. Nasuprot ovih velikih neprijateljskih gubitaka izgubili smo samo tri letilice. Naše su pomorske letilice uspešno sa raspršnjivim i upaljivim bombama bombardirale i pristanišna postrojenja i plinari u Doweru.

Austro-Ugarsko.

Njemačko - austro-ugarski gospodarski savez.

(Naročiti brzjav "Beogradske Novine".)

Berlin, 20. marta.

U čast njemačko-austro-ugarskog gospodarskog saveza, koji se danas sastao u Berlinu, bilo je juče u dvorani Reichstaga uzajamno pozdravljanje. Potpredsjednici Reichstaga Pansche i Döwe držali su govor. Podtajnik ministarstva unutrašnjih poslova Richter uverio učesnike, da vlada

uzima živog učešća u njihovu radu. Dalje su govorili načelnik ministarstva u pruskom ministarstvu trgovine Lusensky i gradonačelnik Reichenbach. U ime austrijskog saveza zahvalio je poslanik dr. Friedmann, u ime ugarskog saveza barun dr. Madarassy - Beck.

Zaplijena švajcarskih poštanskih pošiljaka.

Kb. Bern, 20. marta.

Kako države sila sporazuma postupaju sa neutralnim državama, dokazuju objava švajcarskog poštanskog ureda o zaplijeni 21.916 pisama, koju su izvršile razne inozemne države. Prema tome je Francuska zaplijenila 3056 preporučenih pisama i 452 vrijednosnih pošiljaka, Engleska 1159 preporučenih pisama, a Italija 451 preporučeno pismo i vrijednosnu pošiljku. Rusija je zadržala 20 preporučenih pisama i 2 vrijednosne pošiljke. Austro-Ugarska je zadržala 13 preporučenih pisama, Njemačka 25, a Turska 4 preporučena pisma. Poštanski zamota zadržala je Francuska 60, Engleska 5, Italija 467, Njemačka 2, a Austro-Ugarska nijedan. Kako se vidi, postigla je Francuska što se tiče zaplijene preporučenih pisama rekord. A baš ta ista Francuska imade najviše koristi od švajcarskog poštanskog posredovanja između zarobljenih vojnika i njihove domovine!

Amerika i središnje vlasti.

Gerard u Americi.

Kb. New-York, 20. marta.

Associated Press javlja iz Washingtona: Danas je ovamo stigao bivši američki poslanik Gerard. On je izjavio, da se ne može ništa reći o međunarodnim odnosima, no naglašuje, da je izmišljotina sve ono, što se o njemu javilo, otkako je ostavio Berlin.

Wilsonjada.

Kb. New-York, 20. marta.

Associated Press javlja iz Washingtona: Prema informacijama, koje su stigle državnom uredu, nijesu istinite vijesti, kao da bi se Njemačka bavila mišljom, da promijeni vodjenje podmorničkog rata u svrhu, da se izbjegne eventualnom ratu s Amerikom. Naprotiv: Njemačka je čvrsto odlučila, da neoslabljeno nastavi neograničeno podmorničko ratovanje, makar to i dovelo do rata sa Sjedinjenim Državama. Predsjednik će Wilson nastaviti taktilom naoružane neutralnosti i to dođe, dok god Njemačka ne potopi jedan naoružani američki trgovački brod ili ne odustane od podmorničkog ratovanja.

Francuska.

Novi francuski kabinet.

Kb. Paris, 20. marta.

Novi je francuski kabinet sastavljen ovako:

Predsjedništvo i spoljni poslovi: Ribot;

Ministarstvo rata: Painlever;

Mornarica: Lacasse;

Naoružanje: Thomas;

Ministarstvo finansija: Thierry;

Unutrašnji poslovi: Malvy;

Javna nastava: Steeg;

Javne gradjedine: Desplas;

Trgovina: Clement;

Pravosudje: Viviany;

Polijskog predstavnika: Fernand David;

Socijalna skrb za radništvo: Bourgeois;

Kolonije: Maginot;

Državni tajnik za zrakoplovstvo: Vincent.

Grad i okolica.

Traže se radi prijema novčanih uputnica.

Radi primanja novčanih uputnica potrebno je da se javi gosp. Mihajlo Gjorgjević, profesoru sa stanom u Lominj u ulici broj 14:

1. Dimitrije Premović, profesor;

2. Borivoje Stefanović, suplent;

3. Dragoljub P. Gjorgjević, supl.;

4. Živojin Todorović, suplent i

5. Dragoslav Gjorgjević, suplent.

U slučaju, da se ne nalaze u Beogradu, potrebno je, da pošalju svoju tačnu adresu radi isporuke novca.

Da se javi opštini.

Porodica Katice, udove pok. Gjorgija Simovića, po zanimanju nadničarke, rodom iz Šapca, a koja je ranije stanovala u Beogradu u Ratarskoj ulici broj 12 i Takovskoj ulici broj 9, potrebno je, da se javi tajništvu opštine grada Beograda, radi hitnog i važnog obaveštenja.

Prvi proljetni dan.

Danas je prvi kalendarski dan proljeća. Ova nam godine nije tako rano osvihulo proljeće, kao ranijih godina i Izgleda, da će nam ovim prvim proljetnim danom nastupiti tek ljeplji proljetni dan. Prošle godine u ovo vrijeme gotovo su nam sve voće bile procvale, na drvetima raz-

vilo se lišće, ove godine posljednji snijeg otropio se samo dan dva ranije. Tako reći tek su od juče otpočeli radovi na poljima, vrtovima i vinogradima. Ove godine otpočeo dosta dockan toplo proljetne vrijeme, te će poljoprivredni morati svoje proljetne poslove raditi hitnije. Još ni ljubičice ne pomaljuju svoje plave glavice, jorovan još nije ni mislio cvjetati, a vrtovi i bašte tek će od danas otpočeti, da se obraduju i uređuju.

Današnjim danom nastupaju vam krasni dani i noći. Od jutra sjaće i grijaje jarko sunce svojim toplim zracima, drveta će početi da se zaogrču svježim zelenilom, a zelenkada, ljubičica i drugo proljetne cvijeće otpočete veselo da dižu svoje raznobne glavice.

Iz ovih tmurnih zimskih dana nastupajuju ljeipi i veselji dani i u prirodi, sve bije novim životom, pa će se uskoro i na svakom licu čitati neko veselo i prijatno raspoloženje. Za prvim ljejepom proljetne danima, punim sunca i vedrine doći će i krasne vredne zvjezdane noći. Još samo nekoliko dana, pa će Kalimegdan da oživi, a tramvaji za Topčider biće puni. Svi će biti na sunce i čist vazduh da ožive, okrijepiti se i osnaže. Svi ćemo požuriti u divno polje s mirisavim cvijećem, jer tamo je zdravlje, tamo je život.

Dunavska plovidba.

Kako države sila sporazuma postupaju sa neutralnim državama, dokazuju objava švajcarskog poštanskog ureda o zaplijeni 21.916 pisama, koju su izvršile razne inozemne države. Prema tome je Francuska zaplijenila 3056 preporučenih pisama i 452 vrijednosnih pošiljaka, Engleska 1159 preporučenih pisama, a Italija 451 preporučeno pismo i vrijednosnu pošiljku. Rusija je zadržala 20 preporučenih pisama i 2 vrijednosne pošiljke. Austro-Ugarska je zadržala 13 preporučenih pisama, Njemačka 25, a Turska 4 preporučena pisma. Poštanski zamota zadržala je Francuska 60, Engleska 5, Italija 467, Njemačka 2, a Austro-Ugarska nijedan.

Kako se vidi, postigla je Francuska što se tiče zaplijene preporučenih pisama rekord.

A baš ta ista Francuska imade najviše koristi od švajcarskog poštanskog posredovanja između zarobljenih vojnika i njihove domovine!

Nadjeno i izgubljeno.

Prije nekolicinu dana nadjen je u kavani Grand Hotela vojnički opasač, za koji se ne zna, čiji je. Vlasnik ga može podići kod c. i. k. redarstvenog zapovjedništva. — Jedan vojnički izgubljen je 18. o. m. novčanik, u kome je bilo: jedna banknota od 20 kruna, deset banknota od po 1 krune, jedna otvorena zapovijest i jedna djevojačka slika.

Još se javlja, da je izgubljena jedna putna isprava, koju je izdano ured za putne isprave u Beogradu. Nalazači neka izvole predati nadjene predmete c. i. k. redarstvenom zapovjedništvu.

Izvještaj prijavnog ureda.

20. marta: prijavljeno 86, odjavljeno 35, seoba 48; u hotelima prijavljeno 116, odjavljeno 101, ostalo u hotelima 224 prijavljenih stranaca.

Ružne vijesti.

Služnje, vizije i proročinstva.

(Nastavak).

Bilo je još čudnijih slučajeva. Jednom čelu orkestra dogodilo se ovo. Prije nego što će dirigovati na koncertu, koji je trebao da počne poslije dva sata, on je legao na divan u svom stanu, da se odmori. Nervozan, nije mogao da zaspne. Zadijelio je samo. I tada, je u polu snu, ugledao kako su se vrata na salomu otvorila. Jedan čovjek ušao, skinuo kapu, slegnuo ramenima, kao da se izvinjava, i ostavio na jednu foltiju blok sa notama, zatim je izšao oborenje glave, tužno. Taj čovjek, to je bio jedan od njegovih najboljih ljudi iz orkestra, važan solista.

Na dirigenta je vizija učinila mučan utisak. On se trgnuo iz polusna, i pogledao je na fotelju, uvjeren da će naći na njoj note, ali nota, naravno, nije bilo.

Platio je služavku, da li je dolazio, i ona ga je uvjernila da nije.

Poslije tri četvrti sata u njegov salon je ušao jedan od organizatora koncerta, zvunjen. „Znate li što nam se dogodilo?“ rekao je zaduhan. Prije tri četvrti sata, je dan od najboljih solista nam je umro.“

Gospodja Elize, rentierke iz Pariza, ispričala je ovaj slučaj: Ona se toga dana nalazila u jednoj sobi u hotelu, u Kairu, zajedno sa svojom čerkom. Od jedan putnja čerka, koja je prelistavala jednu knjigu, skočila je i viknula uplašeno. Učinilo joj se, da u jednom uglu vidi čovjeka. Kad ju je malika umirila, ona je ispričala, da je čovjek, koga je vidiла bio strašno tužan. Po opisu, majka je po

OBJAVA.

Pinosavski kmet, Živojin Stanković tvrdi, da je izgubio svoju kmetovsku legitimaciju u Vlasečkinom mlinu u Beogradu.

Ova se legitimacija oglašava za nevažeću. Ako bi je ko našao, ima da je pred upravnim odjeljenju komande mošne brane i grada Beograda.

Beograd, 15. marta 1917.

C. i kr. komanda mošne brane i grada Beograda u svojstvu okružnog zapovjedništva.

Vijest iz Crne Gore.

Cetinjski opštinski budžet.

Sa Cetinja nam pišu: Cetinjski opštinski budžet predviđa ove godine znatne iznose za dobrovorne svrhe i potporu varoških siromaha. Godine 1914. još je bio dovoljan iznos od 3000 kruna, dok je godine 1915. već trebalo za potporu siromaha odrediti iznos od 12.000 kruna. Budžet za godinu 1917. ustanovljuje kao u prošloj godini iznos

od 25.000 kruna u ovu svrhu. Gornji brojevi jasno dokazuju, kako gradsko zapovjedništvo na svaki način nastoji, da ublaži bijedu siromašnih slojeva naroda. No siromasima se ne udjeljuje samo novac, već im se daje potpora i u namirnicama. Gradsko zapovjedništvo dijeli među 6–700 osoba svaki dan besplatno hleb ili brašno. Pošto veliki broj za rad nesposobnih osoba usprkos novčanoj potpori i besplatnom hlebu ne može doći do dovoljno sredstava za život, to je, kako je poznato, osnovana narodna kuhinja, koja za sada hrani 200 osoba. Troškovi kuhinje iznose godišnje 36.000 kruna, a snosi ih dijelom gradsko zapovjedništvo, a dijelom se sabiru dobrovoljnim prilozima vojnih vlasti i građanstva. Porodice internirane dobiju svaki dan za svaku glavu 200 grama brašna, 20 grama soli, 25 grama šećera i variva, nadalje na mjesec dvije litre petroleja, zatim ulja i jedan kilogram kafe.

Za varoško stanovništvo uredjena je prodaja životnih namirnica, gdje može da kupi hleba, variva, šećera i soli.

Da se spriječi ucjenjivanje sa životnim namirnicama, odredilo je gradsko zapovjedništvo cijene za sve vrste namirnica.

Sve ove naredbe prouzrokovala su znatno povlašenje budžeta, koji je od 110.000 kruna u godini 1915. skočio na 191.848 kruna u godini 1916., a na 261.340 kruna u god. 1917. Godine 1917. došle su k tome još razne nove gradjevine, a s time u vezi novi troškovi. Ovamo spada među ostalim novo groblje i gradjenje sirotinjskog doma. Konačno valja i na to upozoriti, da je gradsko zapovjedništvo preuzeo gradsku opštinsku u velikim finansijskim teškoćama. Dugovi gradske opštine iznose oko 250.000 kruna, pa je gradsko zapovjedništvo moralo osobitu brigu posvetiti tome, da sanira opštinsku racionalnu finansijsku rukovodjenjem.

Uboški dom na Cetinju.

Sa Cetinja nam pišu: Nj. preuzv. gospodar glavni guverner podmaršal pl. Weber poklonio je iz „Lovčenčke zaklade“ iznos od 1000 K za sirotinjski

dom, koji se ima osnovati na Cetinju. Već sada će se privremeno uzeti pod zakup jedna kuća, gdje će se smjestiti osobe, koje imaju pravo na tu pomoć.

Ovim darom i opet je kao mnogo puta prije toga dokazala Njegova Preuvišenost svoju blagotonosnost prema stanovništvu Crne Gore, pokazav time, kako mu je potreba srca, da ublaži nuždu, koja je pritisla najsromišnije slojeve njegove.

Obilježavanje gradskih granica na Cetinju.

U ponedjeljak sastavila se na Cetinju komisija za ustanovljenje gradskih granica. U komisiji spadaju: Potpukovnik pl. Marocchino, nadkomesar Dr. Baltić, pobočnik kotarskog zapovjedništva natporučnik Sovre i poručnik Singer od gradskog zapovjedništva. Zatim se u komisiji nalaze predsjednici opština donjokrajske i bajcanske. Svrha je komisiji, da ustanovi gradske granice prema slijednim opštinsama.

Narodna privreda.

Porast talijanskoga mjeničkog tečaja. U nazočnosti ministra financija Mede i ministra riznice Carcani obdržavača te ovih dana u Rimu skupština zastupnika talijanskih velikih banaka, te odaslanika industrije elektriciteta, pamuka i vune. Svrha se skupštine sastojala u tome, koje bi se mjeru imale poprimiti, da se predušene ne prestanom porastu mjeničkih tečajeva.

Popis stoke u Bugarskoj.

Kako „Balcan-Zeitung“java, otpočeće se u Bugarskoj sa novim popisom rogave i sitne stoke, konja, magazi, magaraca i svinja. Rezultat toga popisa ima da postuži kao podloga za regulisanje snabdjevanja stanovništva mesom.

MALI OGLASI

Primaju se: Knez Mihajlova 38.

Dentista F. B. Brill
— Beograd —

Makedonska ul. 5. (do Pošte).

Zuba vještačke u zlatu i u keručku samo se u mome Atelje Izrađuju po najboljem originalnom američkom sistemu. Primaju od 8–12 i 2–8. 29008-1

ZUBNI LJEKAR
KRISTINA ORLUSIĆ
Izvještava svoje poštovane pacijente; da je ponova odpočela praksu. Prima od 8–12 i 2–8. godine i od 2–6 poslike podne. Stanuje: Beograd, Dečanska ul. 3. II sprat. 29707-1

Kupovine i prodaje

Ko ima na prodaju kanabice i fotelje (salonsku garnituru). Nachitaste i Waschkasten neka javi administraciji ov. lista pod. M. B. 314. 29798-2

Kućne stvari na prodaju ili pod kiriju traže se. Reflektovane se samo na stvari iz bolje kuće i to: 1 manji pisač sto, 1 umivaonik i miramorni pločom, 1 fotela po mogućству s kožom prevlakom, 1 čiml za zid i 1 za patos. Zavjese i draperijom i 3 slike. Bliza obavještene u redakciji ovog lista pod „Mobel 313“. 29790-2

Traži se klavir ili piano da se kupi. Ponude administraciji ovog lista, sub. „Piano 315“. 29809-2

Prvo ces. kr. povlašćeno dunavsko parobrodarsko društvo.

RED PLOVIDBE
MJESTNOG PAROBRODA
za prevoz putnika i robe
IZ MEDJU

ZEMUNA I BEOGRADA
Vrijedi od 12. ožujka 1917. do daljnog.

Iz	u	do podne	postlige podne
Zemuna	Beograd	680, 730, 820, 930, 1130,	130, 230, 430, 530, 630, 730,
Beograda	Zemun	7, 8, 9, 11, 12,	2, 4, 5, 600, 700, 800,

Vrijeme vožnje označeno je po srednje evropskom računovanju, te znači najranje vrijeme polaska. Noćno vrijeme od 600 u veče do 550 u jutro označeno je poticanjem brojke časaka.

Prevozne cijene između Zemuna i Beograda i obratno:

Za civilne osobe: I. mjesto 80 fillira, II. mjesto 60 fillira. Vojnike osobe plaćaju pol cijene na blagajnl biletu. Za prtljag do 25 kg. plaća se 50 fillira, do 50 kg. 70 fillira. Za teži prtljag od 50 kg. plaća se za svakih daljnji 25 kg. 50 fillira.

Tržna roba oprema se uz naplatu pristojba propisanih za prtljag.

P. n. putnici imaju se za utovarivanje, istovarivanje i čuvanje prtljaga i tržne robe sami brinuti.

Trgovacka roba oprema se u mjestnom prometu Zemun—Beograd kao brzovoz uz naplatu tarifalnih brzovoznih pristojba.

Mjestnu plovibdu između Zemuna i Beograda vršiti će: ponedeljnikom, srijedom, četvrtkom i subotom Prvo c. kr. povl. dunavsko parobrodarsko društvo a nedjeljom, utorkom i petkom Kr. ug. riječko pomorsko brodarsko dioničarsko društvo.

ZEMUN, mjeseca ožujka 1917.

Glavna Agencija.

BELGRADER
ORFEUM ::

BEogradski
ORFEUM
:: PRIJE ::
BOULEVARD.
DANAS
21. marta 1917.
Početak 5:30 u veče,
svršetak 8:15 u veče.
Predstava :
za gradjane.

OBUĆA
muških
ženskih
i dječjih
ima u lijepom izboru obućarska radnja
MILOŠA SAVIĆA
KOLARČEVA UL. BR. 10. BEOGRAD. 736

Kr. ug. povlašćena
Klasna Lutrija
(njapovoljnija lutrija na svijetu).
Glavni zgoditak
eventualno:
1,000.000
(JEDAN MILIJUN KRUNA)

Nadalje imade zgoditaka:
od 600.000 Kruna
400.000 "
200.000 "
100.000 "
90.000 "
80.000 "
70.000 " It. d.
Vučenje I. klase
već 13. i 14. aprila 1917.

Cijene srećke:
GUELA | POLOVINA | ČETVRTINA | OSMINA
K 12- | K 6- | K 3- | K 1-50
Porudžbine poštanskom uputnicom umoljavaju se upravit na

Banku Gaedicke
Budapest, Košutova ul. 11.

POZIV

na učešće u vučenjima Kralj. Ugarske
KLASNE LUTRIJE

U I. klasi koja počinje već 13. i 14. aprila
sa glavnim zgoditkom od

60.000

I produžuje se u idućim vučenjima sa slijedećim zgoditicima:

**800.000 650.000
700.000 640.000
680.000 630.000
660.000 625.000
620.000**

It. d.

a u srećnom slučaju

1,000.000

Odmah po svršetku vučenja izlaze zvanične liste zgoditaka, koje izdajem svojim mušterijama **besplatno**, a takodje i zgoditke isplaćujem **u gotovu odmah.**

**Svaka druga
srećka dobija**

Cijena I. klase:

Cijela sr. | Polovina | Četvrtina | Osmina
K 12- 6- 3- 1'50

Glavna Kolektura

Kr. ug. Pouv. Klasne Lutrije

JOSIF A. LEVY
Beograd, Knez Mihajlova 37.

29733

Izvještavamo rođake i prijatelje, da ćemo davati našem milom i nikad nezaboravljenom

Svetozaru - Zaki M. Saviću
rentijeru

često-mjesečni pomen u subotu 11.-24. marta u 10 časova prije podne, u Vaznesenskoj crkvi.

Beograd
19. marta 1917. god.

29802

Ožalošćeni:
nesrećna supruga: Vida; sestra: Mica; se-
strica: Vera; sestrić: Mita, Mima; zet:
Mihajlo Dednac, artillerijski pukovnik.

Najbolje je preplatiti se na
„BEODRADSKE NOVINE“OGLAŠUJTE U
„BEODRADSKIM NOVINAMA“**„BEODRADSKE NOVINE“**

Primaju oglase po umjerenoj cent.

Oglas.

25.-III 1917. god. od 9 sati prije podne.

Općina Miloševac izdavaće javnom licitacijom, svoje dvije kasapnice u Miloševcu i Dušanovcu.

Pozivaju se interesenti, da dodu toga dana u kancelariju Suda Miloševačke Općine.

Općinsko poglavarnstvo
općine Miloševačke.

29741

S tužnim srećem i bolom u duši izvještavamo prijatelje i poznanike ovdje i na strani da je naš dobr i nikad nezaboravljen suprug odnosno brat i ukaj preminuo 7. februara 1917. godine.

Sabac.
Ožalošćeni:
Supruga, Marija; sestra Mileva
Jevremović i ostala rodbina.

29817

Sa bolom u duši javljamo srodnicima i prijateljima, da ćemo našem milom i nikad nezaboravljenom

Milanu Grbiću
učeniku III razreda učiliške škole,

davali godišnji pomen u crkvi na novom groblju 22. ov. mjeseca t. g. u četvrtak u 10 sati prije podne.

19. marta 1917. god.